

<https://www.youtube.com/watch?v=b2JdHd-Hfw8>

(tulkojums līdz 4:03 minūtei)

Kā bitkoins veicina klimata pārmaiņas?

Lai gan to nereti dēvē par nākotnes tehnoloģiju, bitkoins un citas tai līdzīgas kriptovalūtas rada arī nākotnes apdraudējumu, atstājot postošu ietekmi uz vidi.

Skaitļošanas jauda, kas nepieciešama, lai uzturētu bitkoina ražošanas tīklu, dotajā brīdī katru stundu patērē gandrīz tik pat daudz enerģijas, cik visa Argentīnas valsts, tāpēc bitkoina ražošana ir izpelnījies asu kritiku par tās atstāto ekoloģiskās pēdas nospiedumu.

Bet kādā veidā šī digitālā valūta spēj nodarīt pestījošus kaitējumu videi?

Bitkoina cenai strauji kāpjot, pēdējo gadu laikā palielinājās arī pieprasījums pēc tās un pieaudzis bitkoinu lietošanā ieinteresēto personu skaits.

Bitkoina ražošanas procesu dēvē par “rakšanu”. Tas ietver kompleksu nejausu matemātisku kalkulāciju ķēdi, un tam ir nepieciešama ļoti liela datoru apstrādes jauda.

“Rakšanas” darbības diapazons ir plašs. Tas aptver gan “rakšanu” vienā datorā, gan tādu, kas tiek veikta milzīgās noliktavās, kur simtiem, vai pat tūkstošiem ierīču darbojas nepārtrauktā diennakts režīmā.

Alex De Vries, finanšu ekonomists, portāla *Digiconomist.net* dibinātājs:

Šobrīd redzam, ka mums ir miljoniem ierīču, kas izvietotas visā pasaulē, katru sekundi veicot miljardiem kalkulāciju. Lai tās izdarītu, tiek patērēts ļoti daudz elektrības. Pašlaik katru stundu tiek patērēti 100 tūkstoši kW, taču, bitkoin cenai kāpjot, var paredzēt, ka šis skaitlis ļoti viegli var arī dubultoties, un bitkoin elektrības patēriņš varētu sasniegt visu pasaules datu apstrādes centru kopējo elektrības patēriņu. Visticamāk, tas notiks jau nākamā gada laikā.

Elektrība ir dārga, tāpēc bitkoinu “racēji” šo procesu pārsvarā veic vietās, kur elektrības cenas ir zemākas.

Lielākā daļa bitkoinu “rakšanas” procesu notiek Ķīnā, kur gandrīz 2/3 enerģijas tiek saražots ar oglēm.

Alex De Vries: Ir diezgan labi zināms, kur tieši darbojas “racēji”. Lielākā daļa aktivitāšu Ķīnā nāk no Xinjiang provinces, kas atrodas Ķīnas ziemeļos. Šajā reģionā ir ļoti daudz ogļu, tāpēc enerģijas cenas visu gadu ir samērā zemas.

Pēc Digiconomist.com aprēķiniem, bitkoinu “rakšana” ir rada ļoti lielu oglekļa pēdas nospiedumu, tikpat lielu, cik viss Londonas pilsētas Co2 izmešu daudzums kopumā.

Alex De Vries: Vidēji viena bitkoinu darījuma radītais oglekļa pēdas nospiedums ir 360 kg. Salīdzinājumam, standarta darījums ar VISA karti atstāj tikai 500 mg lielu oglekļa pēdas nospiedumu. Tas nozīmē ka bitkoina kaitējums videi ir 800,000 reižu bīstamāks, un šis cipars tikai augs.

Liels pieprasījums pēc elektrības, elektrotīklu noslodze un dabai atstātais kaitējums nav palicis nepamanīts no likumdevēju puses.

Alex De Vries: Ir zināmi vairāki piemēri, kur bitkoinu racēji pārslogo elektrotīklus, jo savu darbību veic vienā reģionā un patērē tos vienus un pašus enerģijas resursus. Tas rada pārslodzi lokālajiem elektrotīkliem, kas to nespēj izturēt.

Kā piemēru var minēt Abhāzijas reģionu Gruzijas Ziemeļrietumos, kur dažu gadu laikā izveidojās vairāk kā 150 kriptofermu, kuru enerģijas patēriņa slodze valsts elektrotīkliem radīja elektrības pārrāvumus Abhāzijas galvaspilsētā.

Lai tiktu galā ar šiem elektrības pārrāvumiem, valdība bija spiesta konfiscēt racēju tehniku, lai apturētu šo procesu. Un šī ir vēl viena bitkoinu ražošanas problēma, kas nesaistās ar ietekmi uz vidi.